

Európska
komisia

Euro, naša mena

PUTOVNÁ VÝSTAVA

SPOLU
OD 1957

Spoločná mena

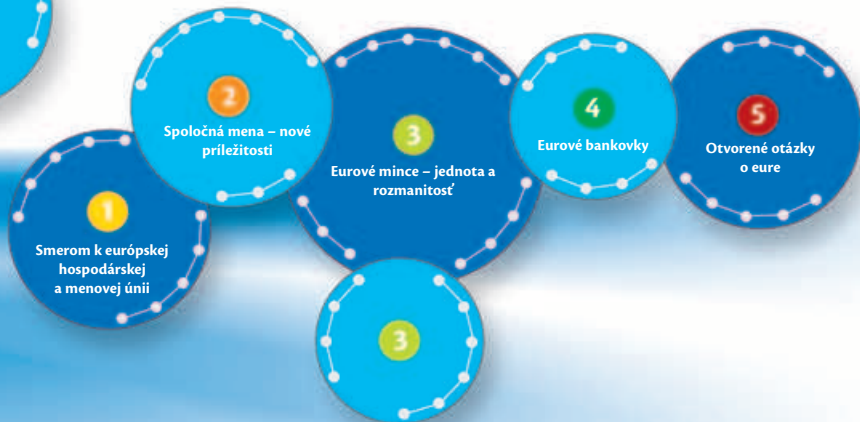

Nové príležitosti

Obsah

Predhovor komisára	3
Euro – všeobecné informácie	4
Aké výhody prinieslo euro?	5
Eurové mince – jednota a rozmanitosť	6
Eurové bankovky – európske obdobia a slohy	8
Kontakty a podrobnejšie informácie	10

USPORIADANIE VÝSTAVY S TEMATICKÝMI OSTROVČEKMI

Predhovor

Rok 2007 znamená jubilejných 50 rokov od podpísania Rímskej zmluvy, historického dokumentu, ktorý zatiahol oponu za storočiami konfliktov a priviedol Európu na novú cestu spolupráce a zjednotenia. Euro, ktoré sa zrodilo ako virtuálna mena v roku 1999 a prvý raz sa objavilo v podobe peňazí vo vreckách ľudí v roku 2002, je pravdepodobne najhmataateľnejším prejavom európskeho integračného procesu.

Euro prešlo dosť dlhú cestu, kým sa stalo menou, ktorú dnes spoločne používame. Hoci bolo jeho zavedenie uvedené ako cieľ už v Maastrichtskej zmluve z roku 1992, až začiatkom mája 1998 Rada rozhodla o tom, ktoré krajiny ju začnú požívať, a 1. júna 1998 bola založená Európska centrálna banka. Eurozóna sa rozšírila v roku 2001 o Grécko a potom ešte raz na začiatku roku 2007, keď sa Slovinsko stalo prvým z „nových“ členských štátov, ktoré splnilo potrebné kritériá na prijatie eura.

Kedže Európska menová únia sa stále rozširuje, európski občania potrebujú mať informácie o svojej spoločnej mene. Pre naplnenie tejto potreby Európska komisia pripravila putovnú výstavu „Euro – naša mena“, ktorá bola otvorená 4. júna 2007 v Bruseli. Na šiestich tematických ostrovčekoch sa európski občania môžu informovať o rozličných stránkach eura. Dozvedia sa o rôznych národných minciach a bankovkách, objavia históriu a výhody eura a nájdu odpovede na súčasné „horúce otázky“, ktoré sa týkajú spoločnej meny.

Výstava odráža význam eura v našom každodennom živote. Cestovanie, výmena peňazí či investovanie, to všetko sa zjednodušilo vďaka spoločnej mene, ktorá

zlepšuje porovnateľnosť cien, odstraňuje náklady a riziká spojené s výmennými kurzami a podporuje stabilitu európskej ekonomiky. Výsledkom je, že euro nám prinieslo vyšší hospodársky rast a viac pracovných miest a prispelo k rastu nášho blahobytu a životnej úrovne.

Teším sa, že vás môžem privítať na tejto výstave, a som presvedčený, že každý z Vás tu nájde nejaké nové informácie a nečakané skutočnosti. Predovšetkým dúfam, že informácie budú pre Vás zaujímavé a hlbšie sa oboznámite s eurom – našou menou.

Joaquín Almunia

Európsky komisár pre hospodárske
a menové záležitosti

Euro – všeobecné informácie

Historickým dňom bol 1. január 1999, keď jedenásť krajín Európskej únie (tento počet sa neskôr zvýšil na pätnásť) nezvratne stanovilo konverzné kurzy medzi svojimi národnými menami a eurom a vytvorilo menovú úniu so spoločnou menou, čím sa zrodilo euro.

Nasledovalo prechodné obdobie, v ktorom euro existovalo len ako účtovná mena. V roku 2002 boli zavedené eurové bankovky a mince.

V dvanástich krajinách (Belgicko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko a Fínsko) sa eurové bankovky a mince zaviedli do obehu 1. januára 2002. V roku 2007 sa k eurozóne pripojilo Slovinsko, ako prvý z nových členských štátov. V januári 2008 vstúpili do eurozóny aj Cyprus a Malta.

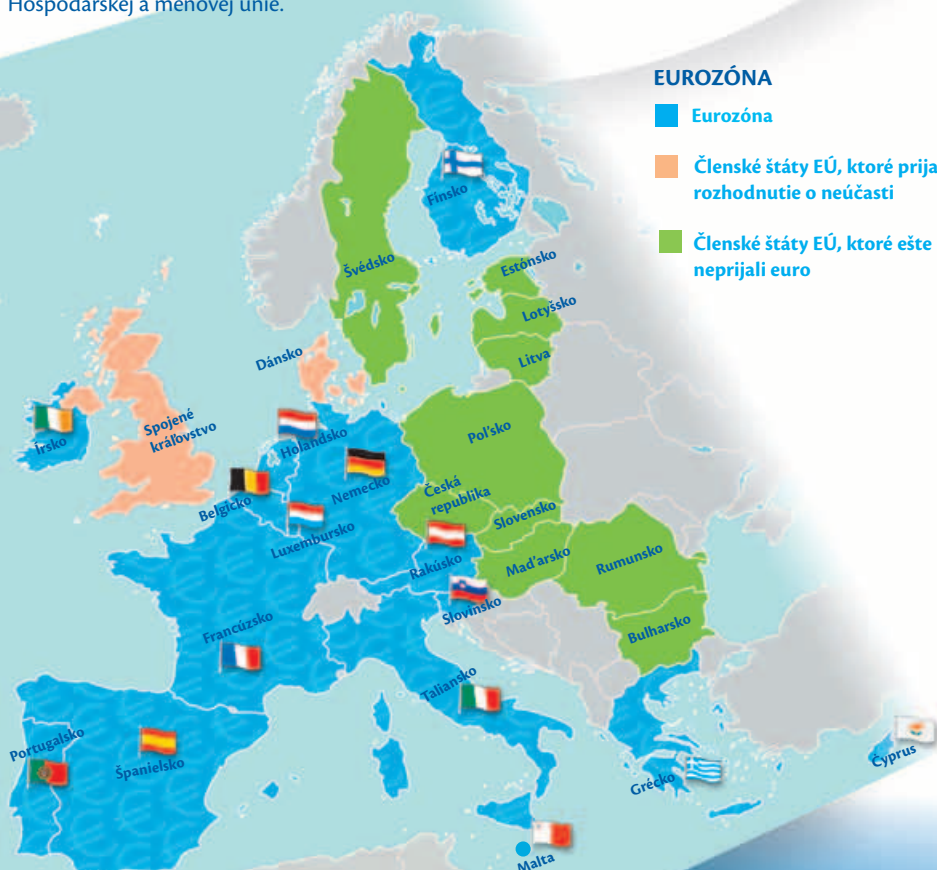
V rámci eurozóny existuje jediná inštitúcia – Európska centrálna banka – ktorá zodpovedá za tvorbu a výkon menovej politiky, s cieľom zabezpečiť cenovú stabilitu. Členské štáty sú naďalej zodpovedné za svoje hospodárske politiky, ale musia ich koordinovať tak, aby zabezpečili hladké fungovanie Hospodárskej a menovej únie.

EUROZÓNA

■ Eurozóna

■ Členské štáty EÚ, ktoré prijali rozhodnutie o neúčasti

■ Členské štáty EÚ, ktoré ešte neprijali euro

Aké výhody prinieslo euro?

Účelom Hospodárskej a menovej únie a eura je umožniť lepšie fungovanie európskej ekonomiky, vytvoriť viac pracovných miest a priniesť Európanom väčší blahobyt. Výhody, ktoré prináša, zahŕňajú:

- **Stabilnú menu**, ktorá umožňuje dlhodobejšie plánovať v mnohých oblastiach hospodárskej činnosti
- **Nízku infláciu**, ktorá chráni hodnotu investícií, úspor a miezd
- **Cenovú transparentnosť**, ktorá podporuje konkurenciu, udržiava nízke ceny, a vďaka ktorej sú európske podniky konkurencieschopnejšie
- **Úspory** nákladov na výmenu peňazí, čím sa uvoľnil kapitál na investície a miliónom občanov sa umožnilo jednoduchšie a pohodlnejšie cestovať
- Vyššia **integrácia finančných trhov**, čo znamená, že investičný kapitál sa môže v eurozóne voľne pohybovať
- Väčšiu **ekonomiku prinášajúcu** väčšiu stabilitu a menej rizika a neistoty pre každého
- **Obmedzenia z hľadiska rozpočtových deficitov a štátneho dlhu**, čo pomáha zabezpečiť udržateľnosť verejných financií do budúcnosti
- Väčšiu **váhu EÚ v svetovej ekonomike** a významnejšiu úlohu EÚ v medzinárodnom meradle
- Väčšiu **oblasť medzinárodného obchodu** – čo prináša prospech podnikom v EÚ a ich obchodným partnerom
- Hmatateľný symbol **európskej identity** v peňaženkách a myslení ľudí

Eurové mince – jednota a rozmanitosť

DVE STRANY MINCE: STVÁRANIE EURÓPSKEJ STRANY

Na neformálnej Rade ECOFIN vo Verone na jar 1996 sa vládni predstavitelia rozhodli, že eurové mince by mali mať jednu európsku a jednu národnú stranu. Zároveň poverili Európsku komisiu úlohou, aby zorganizovala súťaž na grafický návrh spoločnej strany, a ponechali voľnosť členským štátom vo výbere svojej národnej strany. Súťaž na návrh grafického stvárnenia európskej strany mincí sa konala v priebehu roku 1996 vo všetkých členských štátoch okrem Dánska. Autorom víťazného návrhu grafického stvárnenia mincí bol Luc Luycx, grafik Belgickej kráľovskej mincovne.

ČO MAJÚ MINCE SPOLOČNÉ

Motív spoločnej európskej strany eurových mincí zobrazuje rôzne stvárnenú mapu Európskej únie na pozadí rovnobežných čiar spájajúcich 12 hviezd vlajky Európskej únie. Mince s hodnotou 1, 2 a 5 centov ukazujú polohu Európy vo svete, zatiaľ čo na minciach s hodnotou 10, 20 a 50 centov je zobrazená Európa ako skupina jednotlivých krajín. Zjednotenú Európu bez hraníc znázorňujú mince s hodnotou 1 euro a 2 eurá. V júni 2005 sa ministri Rady ECOFIN rozhodli, že spoločná strana by mala byť pozmenená, pretože pôvodný návrh spoločnej strany dvojzložkových mincí (1 euro a 2 eurá) a mincí zlatej farby (nordické zlato) (10, 20 a 50 centov) zobrazoval Európsku úniu pred jej rozšírením v roku 2004.

SPOLOČNÁ MENA, MNOŽSTVO MOTÍVOV

RAKÚSKO

BELGICKO

CYPRUS

FÍNSKO

FRACÚZSKO

 NEMECKO

 GRÉCKO

 ÍRSKO

 TALIAŇSKO

Pri výbere návrhu národnej strany mincí postupovala každá krajina inak. Výber motívu bol voľný, avšak s podmienkou, že bude obsahovať dátum razby a dvanásť hviezd symbolizujúcich Európsku úniu.

Motívy mincí sa v jednotlivých krajinách líšia – od zobrazenia rovnakého motívu na všetkých minciach (napr. Belgicko) až po rozdielny motív na každej minci (napr. Taliansko).

 LUXEMBURSKO

 MALTA

 PORTUGALSKO

 SLOVINSKO

 ŠPANIELSKO

 HOLANDSKO

V štátoch, ktoré sú monarchiami, je na národnej strane zvyčajne portrét panovníka, často v podobe prevzatej z pôvodnej meny. Krajiny, ktoré nie sú monarchie, zvyčajne znázorňujú štylizovanejšie motívy, napríklad národné pamiatky alebo symboly.

Eurové bankovky – obdobia a slohy Európy

Podobu eurových bankoviek navrhol v roku 1996 Robert Kalina z Oesterreichische Nationalbank. Ich témou boli „európske obdobia a slohy“. Návrhy spájajú historické vývojové trendy v technike, umení a komunikácii do jednotnej harmonickej kompozície a symbolizujú úsvit novej Európy so zdieľaným kultúrnym dedičstvom a predstavou spoločnej budúcnosti v nasledujúcom tisícročí.

Eurové bankovky sú v siedmich nominálnych hodnotách, a každá z nich má charakteristickú farbu a veľkosť. Motívy na bankovkách zobrazujú architektonické slohy siedmich období v európskych kultúrnych dejinách – antický, románsky, gotický, renesančný, barokový a rokokový, vek železa a skla a modernú architektúru 20. storočia – a znázorňuje tri hlavné architektonické prvky: okná, brány a mosty.

Okná a brány na prednej strane každej bankovky symbolizujú ducha otvorenosti a spolupráce v Európe. Dvanásť hviezd Európskej únie zároveň predstavuje dynamiku a harmóniu súčasnej Európy.

Prvky na prednej strane bankoviek dopĺňa ich rub, na ktorom sú znázornené mosty typické pre príslušné obdobie európskeho kultúrneho vývoja. Ide o rôzne mosty, od historických až po prepracované visuté mosty modernej éry. Používajú sa ako metafora pre komunikáciu medzi občanmi Európy a medzi Európou a zvyškom sveta.

Spoločné prvky všetkých eurových bankoviek:

- európska vlajka,
- iniciály Európskej centrálnej banky v piatich verziách (BCE, ECB, EZB, EKT, EKP),
- mapa Európy na zadnej strane,
- slovo „euro“ v latinskej a gréckej abecede,
- 12 hviezd EÚ,
- podpis súčasného prezidenta ECB.

Na nových bankovkách, ktoré boli vytlačené po novembri 2003, je podpis Jeana-Clauda Tricheta, ktorý nahradil prvého prezidenta Wima Duisenberga.

Na rozdiel od eurových mincí nemajú eurové bankovky národnú stranu, ktorá by označovala ich pôvod. Namiesto tohto je táto informácia zakódovaná v sériovom čísle bankovky.

Kontakty a podrobnejšie informácie

European Commission
Directorate – General for Economic and Financial Affairs
External Communication

B – 1049 Brusel – Belgicko
Fax: +32 2 298.09.98
ecfin-info@ec.europa.eu

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre hospodárske
a finančné záležitosti
http://ec.europa.eu/economy_finance

Internetová stránka Európskej komisie o eure
<http://ec.europa.eu/euro>

Európska komisia – detský kútik o eure
http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/kids/index_en.htm

Európska komisia
<http://ec.europa.eu>

Eurostat – Štatistický úrad Európskych
spoločenstiev
<http://pp.eurostat.ec.europa.eu>

Európska centrálna banka
<http://www.ecb.eu>

Euro, naša mena

PUTOVNÁ VÝSTAVA

Európska únia, ani žiadna osoba konajúca v jej mene nenesie zodpovednosť za použitie informácií obsiahnutých v tejto brožúre, alebo za akékoľvek chyby, ktoré sa v nej môžu vyskytnúť napriek starostlivej príprave a kontrole.

Európske spoločenstvo, 2007
Reprodukcia je povolená pod podmienkou, že sa uvedie zdroj.
Vytlačené v Taliansku.

Euro,
naša mena

**Hospodárske
a finančné záležitosti**
GENERÁLNE RIADITEĽSTVO